

Використання онтологічної мови OWL та правил в правовій інженерії знань

Хала К.О., молодший науковий співробітник

Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України, м. Київ

З кожним днем складність і кількість законодавчих та нормативно-правових актів зростає, як для цивільного населення, так і для підприємств. Тому дуже важливим є надання допомоги в ознайомленні з правовим середовищем і дотриманні законів. Мета полягає в тому, щоб розробити комплексну правову основу для моделювання, яка може підтримувати побудову моделей правових знань [1].

Використання сучасних технологій може дати нові можливості порівняно із загальними правовими експертними системами. База знань (БЗ), яка складає основний елемент системи, заснована на онтології, яка формально описує проблемно-орієнтовану термінологію. БЗ характеризує правові регулювання з формальними правилами, які є звичайним підходом в експертних системах. Однак, такий заснований на онтології підхід може висловити всі правові поняття і відносини єдиним способом, а явна присутність термінології допомагає легко звертатися до зовнішніх першоджерел даних.

Представлення прикладних знань спирається на часто використовувану мову онтологій OWL2 [2]. Ця мова включає дискриптивну логіку, одну з найвиразніших для вирішування, серед відомих. Мова правила використовує класи і властивості, які оголошені в онтології як предикати, а аргументи цих предикатів є об'єктами онтології або локальними змінними.

Застосовування широко розповсюджених технологій і стандартів гарантують, що побудовані правові моделі і бази знань можуть бути дуже цінним як для цивільного населення, так і для підприємств.

1. А.Ф. Тузовский, *Системы управления знаниями* (Томск: НТЛ: 2005).
2. J. Breuker, et al., *EKA* **5268**, 64 (2003).